

Aan het Ministerie van Defensie
t.a.v. mevrouw drs. B. Visser
(Staatssecretaris)
Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Behandeld door:
L.A.A. van Galen
Doorkiesnummer: +31345728741
e-mailadres:
Bert.van.Galen@WestBetuwe.nl
Datum 12 juni 2019
Kenmerk: 18665

VERZONDEN 13 JUNI 2019

Pagina 1 van 2

Onderwerp: Besluit tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling voor het
Project militair radarstation Herwijnen.

Geachte mevrouw Visser,

Naar aanleiding van uw voorgenomen besluit tot toepassing van de Rijkscoördinatieregeling (R.C.R.) voor het project militair radarstation te Herwijnen, delen wij u het volgende mee.

Tijdens de vergadering van de raad van de voormalige gemeente Lingewaal van 11 oktober 2018 heeft de raad besloten het door uw ministerie aangevraagde bestemmingsplan voor dit militair radarstation niet vast te stellen. Het betrokken gemotiveerde raadsbesluit hebben wij, wellicht ten overvloede, te uwer informatie bijgevoegd.

Zoals u weet is de voormalige gemeente Lingewaal sinds 1 januari 2019 gefuseerd met de voormalige gemeenten Geldermalsen en Neerijnen. Dit betekent dat de voorliggende locatie waarop uw ministerie het nieuwe radarstation heeft gepland, binnen de grenzen van onze nieuwe gemeente West Betuwe ligt.

Onze raad en ons college hebben kennisgenomen van dit dossier en de besluitvorming van de voormalige gemeente Lingewaal. Naar aanleiding van het niet vaststellen van het voormelde bestemmingsplan, heeft u namens uw ministerie besloten de procedure te starten tot het nemen van een inpassingsbesluit en voorafgaand daaraan de wettelijke Rijkscoördinatieregeling toe te passen.

In dit kader is aan onze gemeente gevraagd naar de visie van ons college op dit dossier en of wij in plaats van de inpassingsprocedure bereid zijn in de plaats van een inpassingsplan, (wederom) een bestemmingsplanprocedure te starten voor de onderhavige militaire radarstation aan de Broekgraaf 1 te Herwijnen.

Ons college acht de kans klein dat een bestemmingsplanprocedure succesvol kan worden afgerond. De zorgen bij onze inwoners over de gezondheidsrisico's zijn door de bestuurlijke fusie immers niet veranderd. Wij verwachten daarom ook in de gemeenteraad van West Betuwe geen meerderheid te vinden voor de vaststelling van een bestemmingsplan dat het radarstation nabij Herwijnen mogelijk maakt. Wij zijn derhalve niet voornemens om opnieuw een bestemmingsplanprocedure te starten.

12 juni 2019

Kenmerk

Pagina 2 van 2

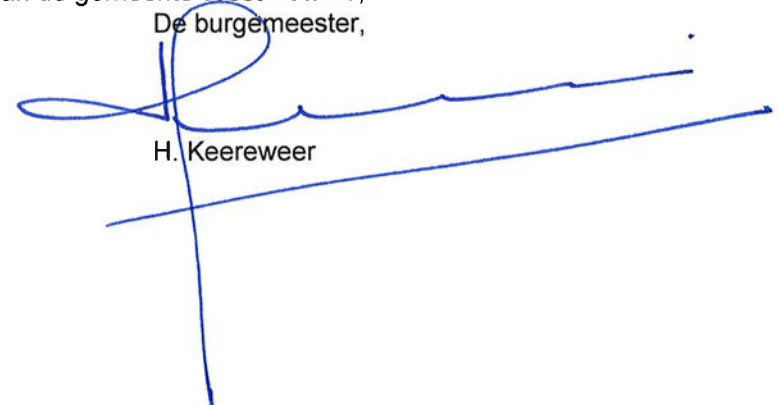
Bovendien spreken wij onze zorg uit over uw voornemen om door middel een inpassingsplan de vestiging van het militair radarstation toch formeel mogelijk te maken op de voorgenomen locatie zonder een gedegen onderzoek naar alternatieve locaties. Wij vragen u rekening te houden met de bezorgdheid van een deel van de plaatselijke bevolking en de argumenten die de raad van de voormalige gemeente Lingewaal ten grondslag heeft gelegd aan het besluit om het bestemmingsplan in 2018 niet vast te stellen. Het gaat ons om een goede belangenafweging tussen het lokale belang en het rijksveiligheidsbelang waarvoor uw ministerie met name verantwoordelijk is. Uiteraard zullen wij - voor zover wij dat nodig achten - gebruik maken van de middelen die ons in de formele procedure ter beschikking staan om de lokale belangen te behartigen. Wij hechten er echter aan om nu al een signaal bij u af te geven.

Uw reactie op het bovenstaande zien wij met belangstelling tegemoet.

Burgemeester en wethouder van de gemeente West Betuwe,
De secretaris,

K. Coesmans

De burgemeester,

H. Keerweer

Bijlage: 1

Reg. nr.: Z-14-08448 /INT-18-13085

De raad van de gemeente Lingewaal;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 oktober 2018 inzake de vaststelling van het bestemmingsplan "Broekgraaf 1" te Herwijnen;

gelet op het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. na kennis genomen te hebben van de zienswijzennota en na beraadslaging;

op grond van de motivering in bijlage 1 van dit besluit, het bestemmingsplan "Broekgraaf 1" te Herwijnen met digitaal planidentificatienummer NL.IMRO.0733.BpBuiBroekgraaf1-VA01, niet vast te stellen.

2. geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld door de raad van Lingewaal,
in zijn openbare vergadering van 11 oktober 2018.

De griffier,

H. H. Dame

De voorzitter,

L.H.M. van Ruijven-van Leeuwen

Bijlage 1

Motivering raadsbesluit tot het niet vaststellen van het bestemmingsplan Broekgraaf 1 te Herwijnen.

De raad van de gemeente Lingewaal heeft het ontwerpbestemmingsplan Broekgraaf 1 te Herwijnen beoordeeld en besloten dit bestemmingsplan niet vast te stellen. De overweging om het bestemmingsplan niet vast te stellen, is gelegen in het feit dat vaststelling naar de mening van de raad, niet in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en een goed woon- en leefklimaat.

De raad stelt voorop dat het tot zijn beleidsvrijheid behoort om een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien. Hij moet zich daarbij wel laten leiden door overwegingen van een goede ruimtelijke ordening.

Het bestemmingsplan is opgesteld naar aanleiding van het voornemen van het Ministerie van Defensie om ter plaatse een militair radarstation te vestigen. In artikel 2.6.2, lid 8, van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) worden als radarstations aangewezen de in de ministeriële regeling genoemde radarstations. In artikel 2.6.9 van het Barro is bepaald dat bij een eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een radarstation op gronden buiten een militair terrein of militair luchtvaartterrein, voor die gronden de bestemming "maatschappelijk-militaire zend- en ontvangstinstallatie" wordt opgenomen en dat geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van dat radarstation. In artikel 2.1, lid 8, van de (ministeriële) Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) worden als radarstations bedoeld in artikel 2.6.2, lid 8, van het Barro aangewezen de in bijlage 8 vermelde radarstations. In bijlage 8 is het radarstation Herwijnen als zodanig aangegeven met een maximale hoogte van de antenne ten opzichte van NAP van 25 meter. Op bijlage 9 is het radarverstoringsgebied aangegeven.

De raad realiseert zich dat de locatie aan de Broekgraaf 1 te Herwijnen, op grond van het Barro en Rarro is aangewezen als locatie voor een militair radarstation. De raad is evenwel van mening dat de vraag of de desbetreffende installatie voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, door hem integraal dient te worden beantwoord bij de beoordeling van de vraag of het bestemmingsplan dient te worden vastgesteld.

De raad is primair van mening dat de maximale bouwhoogte die is vastgelegd in het ontwerpbestemmingsplan, afwijkt van de maximale bouwhoogte in het Rarro. De bouwhoogte in het ontwerpbestemmingsplan bedraagt 30 meter en is verder niet beperkt tot de hoogte van de antenne. Door het ontbreken van een maximaal bebouwingspercentage zou daarom voor het totale aangegeven bouwvlak een bouwhoogte kunnen worden gerealiseerd van 30 meter. De raad is van mening dat hiervoor geen noodzaak aanwezig is en is bovendien van mening dat een afwijking van hetgeen in het Rarro is aangegeven, nader gemotiveerd had moeten worden. Een bouwhoogte van 30 meter voor het gehele bouwvlak vindt de raad onaanvaardbaar.

Verder is de raad van mening dat met de komst van een radarstation niet alleen de locatie van het radarstation, maar ook het radarverstoringgebied in de overwegingen dient te worden betrokken. Immers, een radarverstoringgebied is het directe gevolg van de realisering van een radarstation. De raad constateert dat dit niet is gedaan. Daarom zijn de gevolgen van het radarverstoringgebied niet volledig, ter voldoening aan het Barro en het Rarro, in het bestemmingsplan meegenomen.

De raad heeft geconstateerd dat de geldende bestemming op grond van het "Reparatieplan bestemmingsplan Buitengebied 2014" (ter vervanging van het bestemmingsplan "Buitengebied 2012"), de bestemming "Bedrijf" betreft met de functieaanduiding "nutsvoorziening" met daarop aangegeven een ondergeschikt bouwvlak met een maximale bouwhoogte van 30 meter. In de regels van dit bestemmingsplan zijn uitsluitend bedrijven toegestaan in de milieucategorieën 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten. In het geldende bestemmingsplan is geen radarverstoringgebied aangewezen. De vestiging van een militair radarstation zoals hier aan de orde, is in strijd met het geldende bestemmingsplan.

In de brochure "Bedrijven en milieuzonering", uitgave VNG 2009, (hierna vermeld als: brochure) zijn militaire radarstations opgenomen in de richtafstandentabel en voorzien van milieucategorie 6 onder nummer 37 op bladzijde 130 en 131. De reden voor toekenning van deze milieucategorie is het aspect "gevaar". Er geldt een richtafstand van 1.500 meter ten opzichte van milieugevoelige bestemmingen. Er kan eenvoudig worden geconstateerd dat aan deze afstandseis niet wordt voldaan. Binnen een afstand van 1.500 meter zijn namelijk vele woningen en andere geluidgevoelige gebouwen aanwezig die binnen die richtafstand rechtstreeks gevaar / hinder kunnen ondervinden. De locatiekeuze van een dergelijke voorziening valt dan ook vanwege de in de brochure opgenomen richtafstand, nadelig uit. Het is een bekend feit dat in de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de inhoud van de brochure wordt gehanteerd als uitgangspunt om de toelaatbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen te beoordelen. De brochure biedt weliswaar een inherente afwijkingsmogelijkheid, maar de raad is niet bereid om deze te hanteren vanwege de hierna genoemde motieven.

De raad heeft kennis genomen van de aanvraag van het Ministerie van Defensie en de daarbij behorende rapportage van het bedrijf Thales. Het aspect "gevaar" en risico voor de volksgezondheid is daarin niet expliciet benoemd. Om die reden is nader advies gevraagd aan TNO, het RIVM en aan de GGD Gelderland Zuid. De raad heeft kennis genomen van deze adviezen. In deze adviezen is aangegeven dat naar de stand van de wetenschap op dit moment er geen gevaar voor de volksgezondheid is te verwachten.

Vooropgesteld wordt dat het hier om een nieuwvestiging gaat. Het geldende bestemmingsplan laat een radarinstallatie als de onderhavige, niet toe. Bij de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid dient dus in eerste instantie de afstandseis uit de brochure in de beoordeling te worden betrokken. De raad moet constateren dat niet aan de richtafstand van 1.500 meter voor deze installatie wordt voldaan. De raad is van mening dat geen danwel onvoldoende onderzoek heeft plaatsgevonden of het aspect "gevaar" zich ter plaatse voordoet. De raad mist hier de stappenbenadering zoals deze in de brochure is opgenomen. Zo heeft bijvoorbeeld geen externe veiligheidsonderzoek plaatsgevonden en heeft geen afweging plaatsgevonden naar de gevolgen van de straling vanuit de installatie voor kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en de gevolgen voor de volksgezondheid op de langere termijn.

De raad is van mening dat, nu garanties voor de volksgezondheid op de langere termijn niet kunnen worden gegeven, het effect van de installatie voor de volksgezondheid onvoldoende is onderbouwd en er dus te veel risico overblijft op een negatief effect op het woon- en leefklimaat van de omgeving.

Verder ontbreekt naar de mening van de raad een Milieueffectrapportage. In een dergelijke rapportage zou een overzicht van alternatieven voor een locatiekeuze niet mogen ontbreken. Ook al is het initiatief niet genoemd in de bijlagen C en D van het Besluit MER, dan had zeker een dergelijke rapportage onderdeel moeten uitmaken van het bestemmingsplan. Op zijn minst had een aanmeldnotitie onderdeel moeten zijn van het bestemmingsplan. Nu dit niet heeft plaatsgevonden, acht de raad onvoldoende informatie aanwezig om het bestemmingsplan vast te stellen.

De raad heeft geconstateerd dat in het bestemmingsplan, alsmede in de nadere onderzoeken, de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection-normen (ICNIRP-normen) worden toegepast. Dit betreft normen die niet in nationale wetgeving zijn vastgelegd en daarom slechts een indicatie geven van het gevaar voor de volksgezondheid en de woon- en leefomgeving. Verder zijn deze normen al gedateerd en zijn voorstellen aan de orde om tot herziening hiervan over te gaan. Toetsing aan deze normen levert derhalve een onvoldoende beeld op om de effecten voor woon- en leefomgeving en gezondheid te beoordelen.

De raad heeft verder geconstateerd dat andere landen de ICNIRP-normen wel hebben vastgelegd in nationale wetgeving maar hiervan zijn afgeweken vanwege het voorzorg-principe. De raad is van mening dat er alle aanleiding bestaat om een dergelijk voorzorg-principe ook op de onderhavige locatie in aanmerking te nemen vanwege de onzekerheid dat de normstelling thans nog actueel is en de onduidelijkheid van de effecten op de langere termijn.

De raad mist in de onderbouwing van de effecten het aspect (stralings-)cumulatie met de radarinstallatie op het adres Broekgraaf 2 te Herwijnen.

De raad is tenslotte van mening dat de vragen die eerder zijn gesteld aan het Ministerie van Defensie, TNO en RIVM onvoldoende zijn beantwoord. Met name een beoordeling van het gezondheidsrisico voor omwonenden / belanghebbenden tegen de achtergrond van aangepaste normstelling in andere landen, is achterwege gebleven. De raad acht dit gezien het vorenstaande een extra reden om niet tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.